

Ս. ՅԱԼՈՓԻ ՆԵՐՍԷՆ

ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆՔ-ԲԵՄԱԿԱՆՔ

Կիր. 1 Ապրիլ-- Սրբոց Մանկանց Բառասանից Որք ի Սեբաստիա կատարեցան: Սուրբ Պատարագը մատուցուեցաւ ի Ս. Գլխադիր: Ժամարարմ էր Տէր Դանիէլ Բահանայ Գարանեան: Վերաբերումը կատարուեցաւ Բառասան Մանկանց Ակարին առջեւ չուկուած սեղանին վրայէն, որուն դիմացը կաթսայի մէջ կը պլպլային բառասան զոյգզոյն կանթեղներ, աւանդական սառցապատ լիճը խորիդանշող:

- Կեսօրէ յետոյ, Լուսարարայեւ Գերշ. Տ. Դաւիթ Արք. Սահակեանի գլխաւորութեամբ, Միաբանութիւնը «Հրաշափառ» մուտք գործեց Սուրբ Եղեղեմի Տաճար, ուր Սուրբ Գերեզմանին եւ Գիւտ Խաչի այրին ուխտերէն ետք, վերջնայս կից՝ Սուրբ Գրիգոր Լուսաւորիչ եկեղեցւոյ մէջ պաշտուեցան ժամերգութիւն եւ նախատօնակ: Ապա կատարուեցաւ Տնօրինական Սրբատեղեաց այցելութեան հանդիսաւոր Թափօր Տաճարէն ներս: Թափօրայեւն էր Հոգշ. Տ. Վանիկ Վրդ. Մանկասարեան:

Կիր. 2 Ապրիլ-- Բառասանորդաց Դատաւորին: Գիշերային եւ Առաւօտեան ժամերգութիւնները պաշտուեցան ի Սուրբ Գրիգոր Լուսաւորիչ: Հանդիսապետն էր Լուսարարայեւ Գերշ. Տ. Դաւիթ Արք. Սահակեան, որ մատուց օրում հանդիսաւոր Ս. Պատարագը եւ «Հայր Մեր»-էն առաջ բարոզեց: Ապա նախագահեց Ս. Գերեզմանին շուրջ կատարուած եռաշար Թափօրին, որ աւարտուեցաւ Սուրբ Գրիգոր Լուսաւորիչ եկեղեցւոյ մէջ:

Գշ. 4 Ապրիլ-- Երեկոյեան կատարուեցաւ Մեծ Պահօց Հսկումի կարգի Ս. Հրեշտակապետաց: Բարոզեց Հոգշ. Տ. Ռազմիկ Վրդ. Պօղոսեան:

Եշ. 6 Ապրիլ-- Երեկոյեան Հսկումին ի Սուրբ Յակոբ Նախագահեց եւ բարոզեց Հոգշ. Տ. Անուշաւան Ծ. Վրդ. Ջոզմեան:

Ուր. 7 Ապրիլ-- Նախատօնակին ի Սուրբ Յակոբ Նախագահեց Գերշ. Տ. Սեւան Եպս. Դարիպեան:

- Նոյն օրը Հսկումի արարողութիւն տեղի ունեցաւ Հայփայի Ս. Եղիա Մատռան մէջ: Նախագահեց եւ բարոզեց Լուսարարայեւ Գերշ. Տ. Դաւիթ Արք. Սահակեան, մասնակցութեամբ Հոգեւոր Հովիւ Հոգշ. Տ. Անուշաւան Ծ. Վրդ. Ջոզմեանի, բարեկեանք Նորայր Սրկ. Զաւարեանի

եւ ժառանգաւոր սաներու:

Եր. 8 Ապրիլ-- Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչին Մուտն ի Վերապն: Ս. Պատարագը մատուցուեցաւ Երուսաղէմի հրեական բաժնին մէջ գտնուող Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ եկեղեցւոյ մէջ: Ժամարարմ էր Հոգշ. Տ. Վանիկ Վրդ. Մանկասարեան:

Կիր. 9 Ապրիլ-- Բառասանորդաց Դալստեան: Օրում հանդիսաւոր Ս. Պատարագը մատուց Մայր Տաճարին Աւագ խորանին վրայ Գերշ. Տ. Սեւան Եպս. Դարիպեան:

Ս. Պատարագի ընթացքին «Եւս Առաւել»-էն առաջ լուսարարայեւ Գերշ. Տ. Դաւիթ Արք. բարոզեց, ապա նախագահեց Հոգեհանգստեան Կարգին, երջանկայիշատակ Տ. Տ. Վազգէն Ա. Կաթողիկոսի Հոգնայն ի Հանգիստ: «Եւս Առաւել»-ին յիշատակուեցաւ Նորընտիր Վեհափառ Հայրապետին անուըն: Ապա «Հայր Մեր»-էն առաջ կատարուեցաւ Հայրապետական Մաղթանք:

Գշ. 11 Ապրիլ-- Իրիկուան հսկումին ի Սուրբ Հրեշտակապետաց բարոզեց Հոգշ. Տ. Սահակ Արք. Մաշայեան:

Եշ. 13 Ապրիլ-- Իրիկուան հսկումին ի Ս. Յակոբ Նախագահեց եւ բարոզեց Հոգշ. Տ. Ռուբէն Վրդ. Յովակիմեան:

Եր. 15 Ապրիլ-- Յիշատակ Եղեղեմի Մաղթանք: Ս. Պատարագը մատուցուեցաւ ի Ս. Գլխադիր: Ժամարարմ էր Հոգշ. Տ. Սահակ Արք. Մաշայեան:

Կեսօրէ ետք, Լուսարարայեւ Գերշ. Տ. Դաւիթ Արք. Սահակեանի գլխաւորութեամբ, Միաբանութիւնը «Հրաշափառ» մուտք գործեց Ս. Եղեղեմի Տաճար, ուր պաշտուեցան Մաղիկաբարդի ժամերգութիւնն ու նախատօնակը մեր վերամատարան մէջ:

Ապա կատարուեցաւ Տնօրինական Սրբատեղեաց այցելութեան հանդիսաւոր Թափօր տաճարէն ներս: Թափօրայեւն էր Հոգշ. Տ. Կոնիստա Վրդ. Շերպէճեան:

Կիր. 16 Ապրիլ-- Մաղիկաբարդ: Գիշերային եւ Առաւօտեան ժամերգութիւնները պաշտուեցան Ս. Եղեղեմի մեր վերամատարան մէջ: Հանդիսապետն էր Լուսարարայեւ Գերշ. Տ. Դաւիթ Արք. Սահակեան: Ժամարարմ էր Հոգշ. Տ. Բազում Արք. Պօղոսեան: Ապա կատարուեցաւ եռաշար մեծահանդէս Թափօր Բրիստոսի Ս. Գերեզմանին եւ Պատմաստեղուն շուրջ: Թափօրականք ի ձեռքին ունէին ձիւթնեաց եւ արմաւիկեաց ռուսեր, իսկ մեր Թափօրին կը հետեւէին Դպրոց եւ Աստուծոց Թափօրները: Կատարուեցաւ նաեւ «Անդատտան»: Թափօրայեւն

էր Լուսարարացեալ Գերշ. Տ. Դաւիթ Արք. Սահակեան: Վաճմ վերադարձին Հայոց բաղի ոստիկանատան մտնելէն, Միաբանութիւնը եւ դպիրները «Որ զխորհուրդ» շարականը երգելով յառաջացան Մայր Տաճարի գաւիթը եւ հոն վերջացան:

- Կէսօրէ ետք, Մայր Տաճարին մէջ կատարուած «Անդաստան»ին մատակարար լուսարարացեալ Գերշ. Տ. Դաւիթ Արք. Սահակեան:

Իսկ «ԴՈՒՐԱՅԳԵԼ»ի արարողութեան մատակարար լուսարարացեալ Գերշ. Տ. Դաւիթ Արք. Սահակեան, աղընքեր ունենալով Հոգշ. Տ. Գուսան եւ Հոգշ. Տ. Կոմիտաս վարդապետները: Իսկ Մայր Տաճարի Ասագ խորանին, փակեալ վարդապետին ետեւը կը գտնուէր Գերշ. Տ. Սեւան Սպա. Լարիպեան: Հոգշ. Տ. Բագրատ Արք. Պարթէնեան կարդաց վարդապետներու բացման մասնակցողներուն անունները: Կատարուեցաւ հանգամանքս ին Ագուստինէ Ազգային բուժարանին ի մզասոս:

Գշ. 18 Ապրիլ - Ասագ Երեմյաքի: Ըստ սովորութեան Սուրբ պատարագ մատուցուեցաւ Ս. Յարութեան Տաճարի գաւիթ Սուրբ Յովնաննէս Աւետարանչի մատրան մէջ:

Հանդիսացեալն էր Հոգշ. Տ. Անուշաւան Մ. Վրդ. Ջոլջանեան: Ժամարարմ էր Տէր Եզրաս Բախանայ Պեկտան: Սրբոց Թարգմանչաց Երկրորդական վարժարանի աշակերտութիւնը ընդունեց Սուրբ Հաղորդութիւն:

Հանդիսացեալ Հայր Սուրբը գլխաւորեց Տաճարին մերս կատարուած «Ուխտաւորաց Թափօր»ը եւ տուաւ քաջատրութիւններ:

Եշ. 20 Ապրիլ - Ասագ Հինգշաքի (Յիշատակ ընթերցեց): Առաւօտուն, Մայր Տաճարին մէջ կատարուեցաւ «Կարգ Ապաշխարութեան»: Հանդիսացեալն էր Լուսարարացեալ Գերշ. Տ. Դաւիթ Արք. Սահակեան, որ օրուան հանդիսաւոր Ս. Պատարագը մատուց Մայր Տաճարի Ասագ խորանին վրայ: Ուխտաւորներ եւ ծառանգաւորաց սաներ ընդունեցին Սուրբ Հաղորդութիւն:

- Կէսօրէ ետք, Մայր Տաճարին մէջ պաշտուեցաւ «Մոմուլայ»ի սրտագրու կարգը: Հանդիսացեալն էր Ամենապատիւ Պատրիարք Սրբազան Հայրը:

- Ժամը մը ետք, փոքր քափօր մը գլխաւորութեամբ Հոգշ. Տ. Անուշաւան Մ. Վրդ. Ջոլջանեանի այցելեց Գրիստոսի գոյգ բանտերը, Ս. Հինշուկապետաց վանուց գաւիթը, Ջիթեմիի ծառին մօտ, մաւս Ս. Փրկչի կիսաւեր մատուղը եւ կատարուեցաւ Հոգեհանգստեան Կարգ: Գերշ. Տ. Կիրեղ Սպա. Գաբիկեան պատմականը տուաւ սրբապաշտութեան:

- Գիշերուան ժամը 7-12 Մայր Տաճարին մէջ կատարուեցաւ «Լուսարարական Կարգ»ը. «Փառք ի քարծուսէմ» ետք Տաճարին խորհրդաւոր մթնոթեան մէջ բարեգեց Գերշ. Տ. Մեսրոպ Արք. Մութաֆեան: Ժամերգութեան աւարտին Պատրիարք Հայրը մատակարարեց եւ կատարեց «Թաչի Բո Գրիստոս»ի իմկարկութիւնը:

Ուր. 21 Ապրիլ - Ասագ Ուրբաք (Յիշատակ խաչելութեան):

- Կէսօրը քիչ անց, Ս. Յարութեան Տաճարի մեր վերնամաստան մէջ կատարուեցաւ «Կարգ Խաչելութեան»: Հանդիսացեալն էր Գերշ. Տ. Կիրեղ Սպա. Գաբիկեան. կատարուեցաւ «Թաչի Բո Գրիստոս» իմկարկութիւնը:

- Կէսօրէ ետք, Մայր Տաճարին մէջ կատարուեցաւ հանդիսաւոր «Թաղման Կարգ»: Հանդիսացեալն էր Ամենապատիւ Պատրիարք Սրբազան Հայրը: Ապա տեղի ունեցաւ «Թաչի Բո Գրիստոս» իմկարկութիւնը:

Եր. 22 Ապրիլ - Ասագ Երաք (Ճրագաւորաց Ս. Զատիկ): Առաւօտուն ժամը 9ին, Ս. Յարութեան Տաճարի դուռը բացուեցաւ մեր կողմէն, բանալին առնուելով Ասագ քարգման Հոգշ. Տ. Ռազմիկ Վրդ. Պօղոսեանի ձեռքէն:

- Ժամը 11ին Ամենապատիւ Սրբազան Պատրիարք Հօր գլխաւորութեամբ, Միաբանութիւնը մեկնեցաւ Ս. Յարութեան Տաճար, եւ մէկ անգամ Ս. Գերեզմանին շուրջ դառնալով Հայոց Տեսչարան հաւաքուեցան: Յաջորդաբար կատարուեցան լուսաւորայի յարակից հանդիսութիւնները սկսելով Ս. Գերեզմանի դրան կնքումէն: Թունաց քափօրէն ետք, մեր լուսահանը՝ Հոգշ. Տ. Ռազմիկ Վրդ. Պօղոսեան, Թունաց Ամենապատիւ Տ. Տիոտոբոս Պատրիարքին հետ, մտաւ Ս. Գերեզման, ուր լուցուած միակ կնքեղէն իրենց ձեռքի խորձով մտնելով փառելով, դուրս տրուեցաւ մուրաքան լոյսը, որ ակնթարթի մը մէջ լուսակիրներու կողմէ փռնաւորուեցաւ մեր վերնամաստան պատշգամբի մէջ իր տեղը գրաւող Ամենապատիւ Սրբազան Պատրիարք Հօր, որ անով օրհնեց խաչակրեալ քարգմութիւնը:

Ապա տեղի ունեցաւ եռադարձ քափօր: Թափօրականը երգեցին «Գրիստոս Յարեաւ» շարականը, լուսահան Հայր Սուրբը խաչակրեալ խաչով գլխաւորեց քափօրը:

Մեր քափօրին կը հետեւէին Լպտաց եւ Աստուղց քափօրները: Ժամը 3.30ին վաճմ դարձին, մամբա կնքին, քափօր կարգուեցաւ: Պատրիարք Սրբազան Հայրը շուրջառով եւ խաչ ու գաւազան ի ձեռքին, իսկ Լուսահան Հոգշ. Տ. Ռազմիկ Վրդ. Պօղոսեան, շուրջառով եւ լուցուած մտնել ապակիէ պահպանակի մէջ կրելով, եւ դպիրներ շարականներ

երգելով եւ զանգալահարութեամբ, թափօրով մտնով գործեցին Մայր Տաճար: Ամենապատիւ Պատրիարք Սրբազան Հայրը Մայր Տաճարի դասին մէջ կարդաց Սուրբ Զատկական Աւետարանը եւ Պահպանիչով արձանից ծորովուղը, աւետելով «Բրիստոս յարեալ ի մեռելոց»:

- Ժամ մը ետք Ճրագալոյցի արարողութիւն կատարուեցաւ Մայր Տաճարին մէջ: Ճրագալոյցի Սուրբ Պատարագը մատուցեց Հոգ. Տ. Գուսան Վրդ. Այվանեան: Սուրբ Պատարագի աւարտին կատարուեցաւ մախատօմակ: Նախագահեց Ամենապատիւ Պատրիարք Սրբազան Հայրը: Միաբան հայրեր եւ դպիրներ բարձրացան սեղանատուն: Հանդիսացան եր Գերշ. Տ. Մեսրոպ Արքեպս. Մաշաֆեան: Պատարագիչ Հայր Սուրբը կարդաց Զատկական Աւետարանը: Միաբանութիւնը Վարդապետաց ճաշարանին մէջ ընթերցեց մասնակցութեամբ Պատրիարք Սրբազան Հօր:

Երբ. 23 Ապրիլ.- Զատիկ Յարութեան
Տեառն: Կես գիշերէն երկու ժամ ետք, Մայրավանքի մեծ զանգը ռոտի հանեց Միաբանութիւնը, որ Գերշ. Տ. Մեսրոպ Արքեպս. Մաշաֆեանի գլխավորութեամբ, մեկնեցաւ Սուրբ Յարութեան Տաճար: Սուրբ Գողգոթայի ուխտէն ետք, մեր վերամատուցում մէջ պաշտուեցաւ ժամերգութեան մէկ մասը, միմէջ «Հաղթ» շարականը: Ապա իջնելով Սուրբ Գերեզմանի շրջափակը, մնացելը շարունակուեցաւ թափօրակալ գմացով: Մեր թափօրին կը հետևէին Կոտայ Պատարագ թափօրները: Կատարուեցաւ «Ամոգատան» իսկ Պատմաուխոյիին վրայ կարդացուած Աւետարանէն ետք, Սուրբ Գերեզմանին վրայ երգուեցաւ «Նայի բո Բրիստոս»: Ժամը 6.30ին Ամենապատիւ Պատրիարք Սրբազան Հայրը, միաբանութեան հետ մտնով գործեց Ս. Յարութեան տաճար: Եւ կարճ դադարէ մը ետք Գերշ. Տ. Սեւան Եպս. Դարիպեան մատուցեց հանդիսաւոր Սուրբ Պատարագը Բրիստոսի Սուրբ Գերեզմանին վրայ. իսկ «Հաւատամք»էն առաջ քարոզեց Լուսարարապետ Գերշ. Տ. Դաւիթ Արք. Սահակեան:

Վանք դարձին Միաբանութիւնը եւ դպիրներ եւ ուխտաւորներ Հայոց Թաղի մտնուէն «Այսօր յարեալ» շարականը երգելով բարձրացան դէպի Պատրիարքարան:

- Կէսօրէ ետք, Ամենապատիւ Սրբազան Պատրիարք Հայրը մախագահեց Մայրավանքի մեծ բակին մէջ կատարուած Զատկական մեծ «Ամոգատան»ին:

Բշ. 24 Ապրիլ.- Բ. օր Զատիկ.- Յիշատակ Մեռելոց: Ամենապատիւ Սրբազան Պատրիարք Հայրը մատուցեց օրում հանդիսաւոր Սուրբ Պատարագը Մայր Տաճարի Ասպ Խորանին վրայ

եւ քարոզեց: Ապա արկղովներն էին Հոգ. Տ. Վանկի Վրդ. Մանկատարեան եւ Հոգ. Տ. Կոստան Վրդ. Շերպէճեան: Բաւականակիրներն էին Հոգ. Տ. Աւետիս Արք. Իրիւսեան եւ Հոգ. Տ. Բագրատ Արք. Պարմէճեան:

Ապա Ամենապատիւ Սրբազան Պատրիարք Հայրը, աւաղանակին մերձեւ Ս. Խաչափայտի մատնով ի ձեռնին, մահ Միաբան Հայրեր մատնովներով, դարձան եռադարձ թափօր, որով ետք Միաբանութիւնը եւ ծորովուղը «Այսօր յարեալ» շարականի երգեցողութեամբ բարձրացան Պատրիարքարան, որ Պատարագիչ Պատրիարք Սրբազանը բաժնով մշտար բաժնեց:

- Այս տարի Ապրիլ 24ը բուզադիպած ըլլալով Յիշատակ Մեռելոցի օրում, կէսօրէ վերջ, մեր բիւրաւոր մահատակներում հաւար Մայր Տաճարին մէջ կատարուեցաւ Հոգեհանգստեան պաշտօն մախագահութեամբ Ամենապատիւ Սրբազան Պատրիարք Հօր: Ապա՝ երկարածիգ թափօրը կազմուած Ե.Հ.Բ. Միութեան, Հ.Ե. Միութեան եւ Հ.Մ.Բ. Միութեան սկսուտ-արեւոյշմեր, Սրբոց Յակոբեանց Միաբանութեան անդամներէ եւ հայ հասարակութիւնէ, բազմաթիւ պատաստներու եւ ծաղկեպսակներու շարանով, յառաջացաւ դէպի Սուրբ Փրկիչ ազգային գերեզմանատուն, Հանգստեան շարականներու երգեցողութեամբ:

Արարայի Նահատակաց Յուշարձանին շուրջ հաւաքուած, կարդացուեցաւ Հանգստեան Աւետարանը: Ապա խօսք առին Իսրայէլի Գաղաթիմ Նախարարութիւնէն Տիար Նարիկ Ժաֆան, եւ Հայ համայնքին անունով Տիար Յակոբ Անդրեանեան:

Յուշարձանին ռոտիմ գետնուած էին ազգային զանգան կազմակերպութիւններէ եկած ծաղկեպսակներ: Ներին Ամենապատիւներէն մոյմպէս գետնոյց ծաղկեպսակ յանուն Միաբանութեան:

Բազմապէս պատաստները վեր բռնած, քաղաքին մէջէն բազմութիւնը վանք վերադարձաւ, որ ժառանգաւորաց վարժարանի բակին մէջ հոգեւորքն հրմնուեցաւ:

Դշ. 25 Ապրիլ.- Գ. օր Ս. Զատիկ: Մայր Տաճարի Ս. Դիւթագրի մատուռին մէջ պատարագեց Հոգ. Տ. Համբարձում Վրդ. Քիչիշեան:

Լուսարարապետ Գերշ. Տ. Դաւիթ Արք. Սահակեան մախագահեց Հանգստեան պաշտամունքին:

Դշ. 26 Ապրիլ.- Աւետան մախատակին ի Ս. Յակոբ մախագահեց Գերշ. Տ. Սեւան Եպս. Դարիպեան:

Եշ. 27 Ապրիլ.- Առաւօտուն, Գերշ. Տ. Սեւան Եպս. Դարիպեանի գլխավորութեամբ, Միաբան Հայրեր իմենաշարժելով իբան Կոթանանի

ծորը ու «Հրաշափառ»ով մուտք գործեցին Ա. Աստուածածնայ Տաճար, ուր Տիրամօր Աուրբ Գերեզմանին վրայ օրումն հանդիսաւոր Աուրբ Պատարագը մատուց Գերշ. Հանդիսապետ Սրբազանը:

Շք. 29 Մայիսի.— Յիշատակ Դիտատման Սրբոյն Յովհաննու Կարապետին: Մայր Տաճարի Ա. Դիտադիր մատրան մէջ պատարագեց Հոգշ. Տ. Ռազմիկ Վրդ. Պօղոսեան:

Կիր. 30 Մայիսի.— Նոր Կիրակէ (Կրկնագատիկ): (Յիշատակ Մեռելաց): Ըստ սովորութեան, Մայր Տաճարի Աւագ Սեղանին վրայ պատարագեց լուսեան Հոգշ. Տ. Ռազմիկ Վրդ. Պօղոսեան: Կէսօրէ ետք տեղի ունեցաւ «Ամղաստան» մախազահեց Գերշ. Տ. Դաւիթ Արք. Սահակեան:

Շք. 6 Մայիս.— Ա. Պատարագը մատուցուեցաւ ի Ա. Դիտադիր: Ժամարարն էր Հոգշ. Տ. Աւետիս Արք. Իրիւթեան:

— Կէսօրէ ետք, Ամենապատիւ Սրբազան Պատրիարք Հօր գլխաւորութեամբ Միաբանութիւնը «Հրաշափառ»ով մուտք գործեց Ա. Յարութեան Տաճար, ուր պաշտուեցան ժամերգութիւնն ու մախատումը մեր վերամատարան մէջ: Ապա կատարուեցաւ Տնօրինական Սրբատեղեաց այցելութեան հանդիսաւոր քափօր Տաճարէն մերս: Թափօրապետն էր Հոգշ. Տ. Կովստաս Վրդ. Շերպէթեան:

Կիր 7 Մայիս.— Աշխարհամատրան (Կանայ Կիրակէ): Գիշերային եւ Առաւօտեան ժամերգութիւնները պաշտուեցան ի Ա. Յարութիւն, մեր վերամատարան մէջ: Հանդիսապետն էր Գերշ. Տ. Յուսիկ Նպս. Պաղտատեան: Պատրիարք Սրբազան Հայրը, Միաբանութեան անդամներուն հետ, երկրորդ պաշտօնական մուտքով Ա. Յարութեան Տաճար մտնելէ յետոյ, Հանդիսապետ Սրբազանը օրումն Աուրբ Պատարագը մատուց եւ շարքեց Դրիստոսի Ա. Գերեզմանին վրայ:

Ապա Հանդիսապետ Սրբազանը մախազահեց Գրիստոսի Ա. Գերեզմանին աղբիւ կատարուած «Ամղաստան»ի արարողութեան:

Շք. 13 Մայիս.— Ա. Պատարագը մատուցուեցաւ ի Ա. Դիտադիր: Ժամարարն էր Տէր Դանիէլ Դաւանայ Դարանեան:

Կիր. 14 Մայիս.— Յարմիր Կիրակէ: Ա. Պատարագը մատուցուեցաւ ի Ա. Յարութիւն մեր վերամատարան մէջ: Հանդիսապետն էր Գերշ. Տ. Կիրիկ Նպս. Դաքիկեան: Ժամարարն էր Հոգշ. Տ. Ամուշաւան Մ. Վրդ. Ջըլմեան:

— Կէսօրէ ետք ի Ա. Յակոբ կատարուեցաւ «Ամղաստան»ի արարողութիւն: Հանդիսապետն էր Դաւիթ Արք. Սահակեան:

Շք. 20 Մայիս.— Ա. Պատարագը մատուցուեցաւ ի Ա. Դիտադիր: Ժամարարն էր Տէր Ջաֆարիս Բահանայ Սարիբէկեան:

Կիր. 21 Մայիս.— Տօն Նրեման Ա. Խաչին (351): Առաւօտեան ժամերգութեան աւարտին Լուսարարապետ Գերշ. Տ. Դաւիթ Արք. Սահակեան ընթերցաւ Ա. Կիրիկ Հայրապետի Թուղթը յղուած Կոստանդ Կալսեթ, եւ հանդիսապետեց «Ամղաստան»ի արարողութեան: Ա. Պատարագը մատուցուեցաւ Աւագ Սեղանին վրայ, որուն վերելք գետեղուած էր վառ Կանթղաներով Ա. Խաչին ճշմարէ: Ժամարարն էր Հոգշ. Տ. Վանիկ Վրդ. Մամկասարեան:

Շք. 27 Մայիս.— Ա. Պատարագը մատուցուեցաւ ի Ա. Դիտադիր: Ժամարարն էր Հոգշ. Տ. Բագրատ Արք. Պուրնէճեան:

Կիր. 28 Մայիս.— Ա. Պատարագը մատուցուեցաւ ի Ա. Յարութիւն մեր վերամատարան մէջ: Հանդիսապետն էր Գերշ. Տ. Սեւան Նպս. Դարիպեան: Ժամարարն էր Հոգշ. Տ. Համբարձում Վրդ. Քէշիշեան:

— Կէսօրէ ետք տեղի ունեցաւ «Ամղաստան»: Հանդիսապետն էր Գերշ. Տ. Սեւան Նպս. Դարիպեան:

Դշ. 31 Մայիս.— Կէսօրէ ետք, Լուսարարապետ Գերշ. Տ. Դաւիթ Արք. Սահակեանի գլխաւորութեամբ Հոգեշնորհ հայրեր քարձրացան Ձիթնեանց լեռ, ուր Համբարձումն սրբավայրին մօտ կատուցուած վրամամատարան մէջ պաշտուեցան ժամերգութիւն եւ մախատումը:

— Նրեկոյեան, ճոյն վայրին մէջ պաշտուեցաւ Առաւօտեան եւ Գիշերային ժամերգութիւնը:

Նշ. 1 Յունիս.— Համբարձման Տնուն: Առաւօտեան, Լուսարարապետ Գերշ. Տ. Դաւիթ Արք. Սահակեանի գլխաւորութեամբ, Միաբանութիւնը ինքնաշարժեղով Համբարձման լեռ քարձրացաւ, ուր կատարուեցաւ «Հրաշափառ»ով պաշտօնական մուտքը Սրբավայրէն մերս, եւ Հայկական բաժնի վրանին մերձեւ մատուցուեցաւ Ա. Պատարագը: Պատարագին էր հանդիսապետ Լուսարարապետ Սրբազանը, որ մասն շարքեց:

Ամենապատիւ Սրբազան Պատրիարք Հայրը մախազահեց Մայր Աթոռը Սիւնէ Ա. Էջմիածին փոխարդարեան տարեդարձին աղբիւ կատարուած Հայրապետական մաղթանքին: Պատարագի վերջաւորութեան սրբատեղեղին աղբիւ կատարուեցաւ «Ամղաստան»ի արարողութիւնը, մախազահեթեամբ պատարագի Սրբազանին:

Շք. 3 Յունիս.— Ա. Պատարագը մատուցուեցաւ Ա. Դիտադիր մատուռին մէջ: Ժամարարն էր Հոգշ. Տ. Ներսէ Ժնյո. Պօկտան:

— Շաբաթ երեկոյեան ժամերգութիւնը եւ մախատումը պաշտուեցաւ Ա. Հրեշտակապետաց

եկեղեցույ մէջ, մայիսագահութեամբ Գերշ. Տ. Սեւան ծպս. Դարիպեանի:

ԳԻՐ. 4 Յունիս.— Երկուորդ Մաղկազարդ: Ս. Հրեշտակապետաց Եկեղեցույ մէջ, առաւօտեան ժամերգութենէն ետէ կատարուեցաւ «Ամբաստան»: Համդիսապետն էր Գերշ. Տ. Սեւան ծպս. Դարիպեան:

Ս. Պատարագը մատուցուեցաւ նոյն եկեղեցույ մէջ: Ժամարարմն էր Հոգշ. Տ. Սահակ Արք. Մաշալեան:

ՊԱՇՏՏՈՆԱԿԱՆՐ

ԲԶ. 17 Ապրիլ.— Ս. Զատկուայ շնորհաւորութեան առթիւ Մարօմիքներու վամբը գացին, Աւագ Թարգման Հոգշ. Տ. Ռազմիկ Վրդ. Պօղոսեան, Հոգշ. Տ. Բագրատ Արք. Պարմէճեանն էր Հոգշ. Տ. Սահակ Արք. Մաշալեան:

— Կեսօրէ ետէ, Լուսարարապետ Գերշ. Տ. Դաւիթ Արք. Սահակեանի գլխաւորութեամբ Միաբանութիւնը գնաց լստինաց Պատրիարքարան, շնորհաւորելու համար Ս. Զատիկը:

ԳԶ. 18 Ապրիլ.— Լուսարարապետ Գերշ. Տ. Դաւիթ Արք. Սահակեանի գլխաւորութեամբ, Միաբանութիւնը գնաց փրանչիկեաններուն վամբը, շնորհաւորելու համար աման Ս. Զատիկը: Ապս Լուսարարապետ Սրբազան Հայրը Աւագ Թարգման Հոգշ. Տ. Ռազմիկ Վրդ. Պօղոսեանի հետ գնաց Պապական մուիդակին եւ Ամկիւհան եպիսկոպոսին: Իսկ Հոգշ. Տ. Սեւան ծպս. Դարիպեան, մի բանի վարդապետներով գնաց լստինականներուն, յոյն կաթօլիկներուն շնորհաւորելու համար Ս. Զատիկը:

— Նոյն օրը, յետ միջօրէին, Mgr. Richard Mathesի վատիկանէն «Պատույ Առաջնորդ»-ի տիտղոսի ստացման առթիւ, Նօթը Տամի սրահին մէջ ընդունելութեան մերկայ գտնուեցաւ Գերշ. Տ. Դաւիթ Արք. Սահակեան:

ԵԶ. 4 Մայիս.— Ամենապատիւ Պատրիարք Սրբազան Հայրը, ընկերակցութեամբ Գեր. Տ. Դաւիթ Արք. Սահակեանի եւ Գեր. Տ. Յուսիկ Ծպս. Պաղտատեանի, մերկայ գտնուեցաւ Իսրայէլի Ամկախութեան օրում առիթով Իսրայէլի Նախագահ Եզրա Ռայզմանի երաւելովով կազմակերպուած հիւրասիրութեան, ուր մերկայ էին առաջին անգամ ըլլալով, Յօրհանման եւ Եզրապոսի կողմէ Իսրայէլի մէջ ճշմանակաւ գնալովները: Նոյն գիշերը, ժամը 9ին, Ամենապատիւ Պատրիարք Սրբազան Հայրը, ընկերակցութեամբ Գերշ. Տ. Սեւան ծպս. Դարիպեանի եւ Հոգշ. Տ. Ռազմիկ Վրդ. Պօղոսեանի, մասնակցեցաւ Վարչապետ Իցեմէ Ռապիմի երաւելովով կազմակերպուած հիւրասիրութեան Թէլ Ավիվի մէջ:

ԳԶ. 5 Մայիս.— Սլավոնիայ մայիսագահ՝

Միլան Բազանի Իսրայէլ այցելութեան առթիւ, մայիսագահական պալատի պարտէզին մէջ տրուած ընդունելութեան, մերկայ գտնուեցաւ Հոգշ. Տ. Ամուշաւան Ծ. Վրդ. Զորյանեան:

ԳԶ. 9 Մայիս.— Կ. Պոլիսէն Նրաւաղեմ ժամանց Յոյն Օրթոտոքս Եկեղեցու Տիեզերական Պատրիարքը, Նորին Սրբաթիւն Բարբաղիմէոս Ա., ուր Ս. Յարութեան Տաճար առաջնորդուեցաւ Դաւիթ Բերդի դռնէն սկսելով, Նրաւաղեմի Յունաց Տիտոքոս Պատրիարքին հետ դիմաւորողներու շարքին, Հայոց Պատրիարքարանէն մերկայ էին Գերշ. Տ. Դաւիթ Արք. Սահակեան եւ Հոգշ. Տ. Ռազմիկ Վրդ. Պօղոսեան: Ամենապատիւ Պատրիարք Սրբազան Հայրը, ընկերակցութեամբ Հոգշ. Տ. Կոմիտաս Վրդ. Մերկէթեանի եւ Հոգշ. Տ. Բագրատ Արք. Պարմէճեանի, եւ Սուրբ Յարութեան Տաճարի Տեսուչ Գերշ. Տ. Վաղարշ Ծպս. Խաչատուրեանի եւ Յունաց Տեսչին հետ, դիմաւորեց Տիեզերական Պատրիարքը Ս. Յարութեան Տաճարի մուտքին, եւ մերկայ գտնուեցան Բրիտանի Գերեզմանին առիւ եւ Յունաց Փաթօլիքի մէջ տեղի ունեցած պաշտամունքին եւ Քարի Դպրատան խօսքներուն:

ԳԶ. 10 Մայիս.— Առաւօտեան ժամը 10ին, Տիեզերական Պատրիարքը, իր հետեւորդներուն եւ Յունաց Պատրիարքութեան հոգեւորականներով այցելեց Հայոց Պատրիարքարան: Վանի մուտքին դիմաւորողով առաջնորդուեցաւ Սրբաց Եկեղեցեանց Մայր Տաճար, Ս. Գլխադրի մատուռ եւ Աւագ Խորանի առջեւ, Միաբանութեան անդամներու եւ ժողովուրդի սաներու կողմէ շարակալներու երգեցողութեամբ: Լուսարարապետ Գերշ. Տ. Դաւիթ Արք. Սահակեանի տուած տեղեկութիւններէն յետոյ, թափօրով եւ երգեցողութեամբ առաջնորդուեցաւ Պատրիարքարանի դահլիճը, ուր Ամենապատիւ Պատրիարք Հայրը դիմաւորեց Նորին Սրբաթիւնը եւ բարի գալուստի եւ բարեկարգութեան փառաշարժ արտայայտութիւններէ յետոյ տեղի ունեցաւ հիւրասիրութիւն:

Նոյն գիշերը, ժամը 8ին, Ամենապատիւ Պատրիարք Սրբազան Հայրը, ընկերակցութեամբ Գեր. Տ. Դաւիթ Արք. Սահակեանի եւ Հոգշ. Տ. Ռազմիկ Վրդ. Պօղոսեանի, մասնակցեցաւ կրօնաց մայրաքաղաք Նիւն Շէրիթի տուած մաշկերաբիւն Շերաթօմ Զօրիկի մէջ, ի պատիւ Տիեզերական Պատրիարքին: Իսկ Մայիս 14ին, Կիրակի յետ միջօրէին, Յունաց Տիտոքոս Պատրիարքի կողմէ կազմակերպուած հիւրասիրութեան, Համարձեւեմ Լերան Գալիլիայ իր բնակարանին մէջ:

ԳԶ. 16 Մայիս.— Յետ միջօրէին ժամը 4ին, Եկեղեցիներու Համաշխարհային Խորհուրդի Ընդհանուր Բարոտուղար Արաքսատուկի Տէք-

Փօնրատ Ռէլզըր, իր ընկերակիցներով այցելութիւն տուաւ Ամենապատիւ Պատրիարք Սրբազան Հօր, Իսրայէլի իր պաշտօնական գործուղման առիթով։ Նոյն իրիկումը, ժամը 7ին, Ամենապատիւ Պատրիարք Սրբազանը, ընկերակցութեամբ Գերշ. Տ. Դաւիթ Արք. Սահակեանի, Գերշ. Տ. Սեւան Եպս. Լարիպեանի, Հոգշ. Հայրեր Տ. Ամուշաւան Մ. Վրդ. Ջոշանեանի, Տ. Ռազմիկ Վրդ. Պօղոսեանի եւ Տ. Բագրատ Արդ. Պարմէնեանի, մասնակցեցան Լատինաց Պատրիարք Աննե. Տ. Միշէլ Սապպահի հրաւերով Նօթր Տաւի մէջ կազմակերպուած ընդունելութեան, ի պատիւ Եկեղեցիներու Համաշխարհային Խորհուրդի Ընդհանուր Բարոտուար Վեր. Տէր. Փօնրատ Ռէլզըրի։

Բշ. 22 Մայիս— Երեկոյեան ժամը 6.30ին, հերթա Գինուար մը, Հանիկ Գօնէն, 21 տարեկան, Ֆրանչիսկեաններու պատկանող Ս. Անտոն եկեղեցին կը մտնէ եւ իր ձեռքի զէնքով կը կրակէ խորանին, խաչերուն, պատկերներուն եւ արձաններուն, խորտակելով եւ մեծ վնաս հասցնելով։ Ոստիկանութիւնը կը հասնի եւ գայլ կը ձերբակալէ։

Յաջորդական երկու օրերուն բռնի ցոյցեր կը կատարուին Յաֆայի մէջ այս արարքին համար։ Ջիւնուարը հոգեբանական հսկողութեամբ տակ դրուած է մինչեւ իր դատավարութիւնը։

Երուսաղէմի Բրիտանեական համալսեմքներու պետերը բողոքեցին կրօնից հաստատութեան։

Պատրիարքութեանն կողմէ այս բողոքին ներկայ եղան Գերշ. Տ. Սեւան Եպս. Լարիպեան եւ Հոգշ. Տ. Ռազմիկ Վրդ. Պօղոսեան։ Կրօնից մատարար Շրիմա Շրէրիք քրիստոնեայ համալսեմքներու ներողմտութիւնը խնդրած եւ խստացած է խիստ պատիժի ենթարկել յանցագործը։

Իսկ Պատրիարքութեանն կողմէ՝ Հոգշ. Տ. Ամուշաւան Մ. Վրդ. Ջոշանեան եւ Տ. Դանիէլ Բահանայ Գարանեան, ցատկայիններ յայտնեցին Յաֆայի Ֆրանչիսկեան հոգեւոր հովիւ Տ. Ապօղ Մասիսին։

Յայտնուեալ որ, յոյն անձը, մէկ շաբաթ առաջ Գիթսեմանիի Լատինաց պատկանող «Կրթութեան» եկեղեցին մտնելով, Բարիւղ Բաֆալ է դաշմանուորի եւ կրօնականին վրայ, կրակի տալով բարեբախտաբար կրօնականը անվնաս մնացած է։

Դշ. 24 Մայիս— Կէսօրուան ժամը մէկ ու կէսին, Թիւրքմէնիստանի մայրաքաղաք Սափարուրատ Նիլազգովի Իսրայէլ այցելութեան առթիւ Վարդերու Պարտէզին մէջ տրուած ընդունելութեան ներկայ գտնուեցաւ Հոգշ. Տ. Ամուշաւան Մ. Վրդ. Ջոշանեան։

Բշ. 29 Մայիս— Կէսօրուան ժամը 12ին, Պապական նախարարը եւ միանգամայն Իսրայէլի մէջ վատկանի դեսպան, Մօնտէնիօ Ամարէա

Փօրտերօ Մօնթեզամօյօ այցելութիւն տուաւ Պատրիարք Սրբազան Հօր Պատրիարքարանին մէջ։

Գշ. 30 Մայիս— Երուսաղէմի Բրիտանեայ համալսեմքներու ներկայացուցիչներ, Հայոց, Յունաց, Լատինաց Պատրիարքներու, Ֆրանչիսկեան Միաբանութեան Գոսպոսի մասնակցութեամբ խորհրդակցական ժողովը ուղևորեցան Յունաց Պատրիարքի Համարածման լիւրան «Դալիլիական» քնակարանին մէջ։ Վերջին շաբաթներու միջադէպերը եւ այլ հարցերու մասին լուսարարութիւններ տրուեցան։ Ապա Յունաց Մանն. Սրբազան Պատրիարքի հիւրասիրութեամբ կէսօրուան ճաշին սեղանակից եղան։ Պատրիարք Սրբազան Հօր հետ մասնակից էր Գերշ. Տ. Դաւիթ Արք. Սահակեան։

Գշ. 6 Յունիս— Առաւօտեան ժամը 9ին, Գերմանիայ Վանաշուր Վարդապետ՝ Հելմուտ Քոնիլ Իսրայէլ այցելութեան առթիւ, Խորհրդարանին մօտ՝ Վարդերու Պարտէզին մէջ տրուած ընդունելութեան ներկայ գտնուեցան Հոգշ. Տ. Ամուշաւան Մ. Վրդ. Ջոշանեան եւ Տ. Դանիէլ Գինյ. Գարանեան։

— Նոյն յետ միջօրէին, Ազգային Տօնի առիթով Իտալական հիւպատոսին կողմէ կազմակերպուած ընդունելութեան ներկայ գտնուեցաւ Պատրիարք Սրբազան Հայրը, ընկերակցութեամբ Գերշ. Տ. Սեւան Եպս. Լարիպեանի եւ Գերշ. Տ. Յուսիկ Եպս. Պաղտաւեանի։

Բշ. 12 Յունիս— Երուսաղէմի Ռուս Եկեղեցու Հոգեւոր Հովիւին հրաւերով, Մուսկուայի եւ Ամբոյջ Ռուսիայ Պատրիարք Ալէքսէ Նրկլորդի գահակալութեան տարեդարձի առիթով, կազմակերպուած ընդունելութեան ներկայ գտնուեցաւ Պատրիարք Սրբազան Հայրը, ընկերակցութեամբ Գերշ. Տ. Սեւան Եպս. Լարիպեանի եւ Հոգշ. Տ. Ռազմիկ Վրդ. Պօղոսեանի, բրնձի առաւօտուն նոյն եկեղեցու մէջ մասնակցած էին մատուցուած Ս. Պատարագին։

Դշ. 14 Յունիս— Անգլիայ Թագուհիին ծննդեան տարեդարձին առիթով Բրիտանական Ընդհանուր Հիւպատոսին կազմակերպած ընդունելութեան ներկայ գտնուեցաւ Պատրիարք Սրբազան Հայրը, ընկերակցութեամբ Գերշ. Տ. Դաւիթ Արք. Սահակեանի եւ Գերշ. Տ. Սեւան Եպս. Լարիպեանի։

Կիր. 19 Յունիս— Վրաստանի մայրաքաղաք Եկերմազաղէի այցելութեան առիթով, Իսրայէլի մայրաքաղաքին կազմակերպած համընկալումին եւ արարողութեան ներկայ գտնուեցան Գերշ. Տ. Սեւան Եպս. Լարիպեան եւ Հոգշ. Տ. Բագրատ Արդ. Պարմէնեան։

Իսկ իր մեկնումին, 22 Յունիսին, օդակայանի մէջ, ներկայ եղան Գերշ. Տ. Սեւան Եպս. Լարիպեան եւ Հոգշ. Տ. Ռազմիկ Վրդ. Պօղոսեան։